EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.5.2020
COM(2020) 521 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Polska na rok 2020 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2020

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Polska na rok 2020 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2020

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 17. prosince 2019 přijala Komise roční strategii pro udržitelný růst, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2020. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 17. prosince 2019 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které není Polsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(2) Dne 26. února 2020 byla zveřejněna zpráva o Polsku[2] pro rok 2020. V této zprávě byl posouzen pokrok, jejž Polsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 9. července 2019[3], v přijímání opatření v návaznosti na doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

(3) Dne 11. března 2020 Světová zdravotnická organizace oficiálně prohlásila šíření onemocnění COVID-19 za globální pandemii. Jedná se o závažné ohrožení veřejného zdraví, které se dotýká občanů, společnosti i hospodářství. Pandemie vytváří značný tlak na vnitrostátní systémy zdravotní péče, narušuje globální dodavatelské řetězce, způsobuje volatilitu na finančních trzích, vyvolává šoky ve spotřebitelské poptávce a

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] SWD(2020) 520 final.
[3] Úř. věst. C 301, 5.9.2019, s. 117.

negativně poznamenává celou řadu odvětví. Ohrožuje pracovní místa a příjmy lidí a podnikání společností. Pandemie vyvolala velký hospodářský otřes, který už v Evropské unii zanechává vážné následky. Dne 13. března 2020 přijala Komise sdělení[4], v němž vyzvala ke koordinované hospodářské reakci na tuto krizi se zapojením všech aktérů na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie.

(4) Několik členských států vyhlásilo výjimečný stav nebo zavedlo mimořádná opatření. Veškerá mimořádná opatření by měla být striktně přiměřená, nezbytná, časově omezená a v souladu s evropskými a mezinárodními standardy. Měla by podléhat demokratickému dohledu a nezávislému soudnímu přezkumu.

(5) Dne 20. března 2020 přijala Komise sdělení o aktivaci obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu[5]. Tato doložka stanovená v čl. 5 odst. 1, čl. 6 odst. 3, čl. 9 odst. 1 a v čl. 10 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 a v čl. 3 odst. 5 a čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1467/97 usnadňuje koordinaci rozpočtových politik v dobách závažného hospodářského útlumu. Komise ve svém sdělení Radě předestřela svůj názor, že vzhledem k očekávanému závažnému hospodářskému útlumu v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 připouštějí stávající podmínky aktivaci doložky. Hodnocení Komise odsouhlasili dne 23. března 2020 ministři financí členských států. Aktivace obecné únikové doložky umožňuje dočasně se odchýlit od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, pokud to neohrozí udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. Pokud jde o nápravnou složku, může Rada na doporučení Komise rovněž rozhodnout o přijetí revidované fiskální trajektorie. Obecná úniková doložka nicméně nepozastavuje postupy v rámci Paktu o stabilitě a růstu. Členským státům dovoluje odchýlit se od rozpočtových požadavků, které by se uplatňovaly za normálních okolností, a Komisi a Radě umožňuje provádět v rámci paktu nezbytná opatření pro koordinaci politik.

(6) Je zapotřebí nepřetržitě jednat, aby se šíření pandemie omezilo a tlumilo, aby se posílila odolnost vnitrostátních systémů zdravotní péče, aby se zmírnily socioekonomické důsledky prostřednictvím podpůrných opatření pro podniky a domácnosti a aby se zajistily adekvátní zdravotní a bezpečnostní podmínky na pracovištích s výhledem na obnovení ekonomické aktivity. Unie by měla plně využívat rozličné nástroje, které má k dispozici, aby podpořila úsilí členských států v těchto oblastech. Členské státy a Unie by současně měly společně pracovat na přípravě opatření, která jsou nutná pro návrat k normálnímu fungování naší společnosti a ekonomik a k udržitelnému růstu, přičemž do těchto opatření by měly mimo jiné začlenit ekologickou a digitální transformaci a promítnout veškeré ponaučení z krize.

(7) Krize způsobená pandemií COVID-19 poukázala na flexibilitu, kterou jednotný trh nabízí k přizpůsobení se mimořádným situacím. Aby se však zajistil rychlý a plynulý přechod k fázi oživení a volný pohyb zboží, služeb a pracovníků, musí být hned, jak přestanou být nezbytná, zrušena mimořádná opatření, jež brání normálnímu fungování jednotného trhu. Ze stávající krize vyplynulo, že jsou zapotřebí pohotovostní plány ve zdravotnictví, zahrnující zejména lepší nákupní strategie, diverzifikované dodavatelské řetězce a strategické rezervy základního vybavení. Jedná se o zásadní faktory pro vypracování rozsáhlejších pohotovostních plánů.

---

[4] COM(2020) 112 final.
[5] COM(2020) 123 final.

(8) Normotvůrce Unie již změnil příslušné legislativní rámce[6] tak, aby členské státy mohly mobilizovat veškeré nevyužité zdroje z evropských strukturálních a investičních fondů, a řešit tak mimořádné dopady pandemie COVID-19. Tyto změny zajistí další flexibilitu a také zjednodušené a efektivnější postupy. Aby se zmírnily tlaky v oblasti peněžních toků, mohou členské státy v účetním období 2020–2021 rovněž využít 100% míru spolufinancování z rozpočtu Unie. Polsko se vyzývá, aby těchto možností plně využívalo a jejich prostřednictvím pomáhalo jednotlivcům a odvětvím, kterých se zmíněné problémy dotýkají nejvíce.

(9) Je pravděpodobné, že socioekonomické důsledky pandemie se projeví nerovnoměrně napříč regiony, a to kvůli rozdílným modelům specializace. To s sebou nese riziko, že se v Polsku prohloubí územní rozdíly. Jelikož kromě výše uvedeného hrozí i dočasné narušení procesu konvergence mezi členskými státy, vyžaduje současná situace cílené politické reakce.

(10) Dne 29. dubna 2020 předložilo Polsko svůj národní program reforem na rok 2020 a 30. dubna 2020 svůj konvergenční program z roku 2020. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

(11) Na Polsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu.

(12) Dne 13. července 2018 Rada Polsku doporučila zajistit, aby míra nominálního růstu čistých primárních výdajů vládních institucí[7] nepřekročila v roce 2019 hodnotu 4,2 % HDP, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Celkové hodnocení Komise potvrzuje závažnou odchylku od doporučeného postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle za rok 2019 i za roky 2018 a 2019 dohromady. Vzhledem k aktivaci obecné únikové doložky však nejsou další kroky v rámci postupu při významné odchylce pro Polsko opodstatněné.

(13) Ve svém konvergenčním programu z roku 2020 předpokládá vláda zhoršení celkového salda ze schodku ve výši 0,7 % HDP v roce 2019 na schodek ve výši 8,4 % HDP v roce 2020. Poměr veřejného dluhu k HDP by se poté, co se v roce 2019 snížil na 46,0 % HDP, měl podle očekávání v roce 2020 zvýšit na 55,2 %. Makroekonomický a fiskální výhled ovlivňuje vysoká nejistota spojená s pandemií COVID-19.

(14) Polsko v reakci na pandemii COVID-19 a v rámci koordinovaného přístupu Unie přijalo rozpočtová opatření, aby zvýšilo kapacitu svého systému zdravotní péče, zabránilo šíření pandemie a poskytlo pomoc obzvláště zasaženým jednotlivcům a odvětvím. Podle konvergenčního programu z roku 2020 představují tato rozpočtová opatření 3,2 % HDP a zahrnují příspěvky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby zaměstnané na nestandardní pracovní smlouvy, osvobození podniků od placení

---

[6] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 508/2014, pokud jde o specifická opatření pro aktivaci investic do systémů zdravotní péče členských států a do jiných odvětví jejich ekonomik v reakci na šíření onemocnění COVID-19 (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus) (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 5) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/558 ze dne 23. dubna 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1301/2013 a (EU) č. 1303/2013, pokud jde o specifická opatření k zajištění mimořádné flexibility pro využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 130, 24.4.2020, s. 1).

[7] Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozložena do čtyřletého období. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů stanovená právními předpisy. Jednorázová opatření na straně příjmů i výdajů jsou kompenzována.

sociálních příspěvků (které zaplatí stát) a dotace na mzdy pro určité podniky. Polsko navíc oznámilo opatření, která ačkoli nemají přímý rozpočtový dopad, přispějí k podpoře likvidity pro podniky. Fiskální dopad rozpočtových opatření stanovených v konvergenčním programu se liší zejména v důsledku přístupu k úvěrům pro podniky. Na základě oznámení příslušných orgánů vychází prognóza Komise z předpokladu, že úvěry ve výši odpovídající přibližně 2¾ procentního bodu HDP budou změněny na dotace, a budou tedy vykázány jako výdaje v roce 2020. Opatření přijatá Polskem jsou celkově v souladu s pokyny stanovenými ve sdělení Komise o koordinované ekonomické reakci na koronavirovou nákazu COVID-19. Plné provedení těchto opatření, po němž bude následovat přeorientování fiskálních politik na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice, pokud to hospodářské podmínky dovolí, přispěje k zachování fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu.

(15) Na základě prognózy Komise z jara 2020 se při nezměněné politice předpokládá, že saldo veřejných financí Polska bude v roce 2020 činit –9,5 % HDP a v roce 2021 – 3,8 % HDP. Míra zadlužení v letech 2020 a 2021 zůstane podle prognózy pod 60 % HDP.

(16) Dne 20. května 2020 vydala Komise zprávu vypracovanou v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy z důvodu plánovaného porušení referenční hodnoty schodku ve výši 3 % HDP ze strany Polska v roce 2020. Celkově z analýzy vyplývá, že kritérium schodku stanovené ve Smlouvě a v nařízení (ES) č. 1467/1997 není splněno.

(17) Vypuknutí nákazy COVID-19 postavilo Polsko do nové sociální a hospodářské situace. Poprvé za téměř tři desetiletí se pro rok 2020 předpovídá recese. Podle údajů, které poskytla vláda, byl dopad pandemie na zdraví obyvatel relativně nízký, mimo jiné díky brzkému přijetí bezprecedentních opatření, jako je přísná karanténa a omezení fyzického kontaktu. Dosud byly nejvíce negativní důsledky zaznamenány v sektoru služeb (včetně dopravy, maloobchodu a velkoobchodu a volného času) a rovněž ve výrobě v důsledku narušení dodavatelských řetězců. Za účelem vyrovnání hospodářského dopadu uložených omezení vláda zavedla soubor opatření v hodnotě přibližně 9 % HDP Polska (kombinace opatření zvyšujících schodek a opatření v oblasti likvidity) zahrnující financování ze strany Unie. K tomuto účelu přispívají i opatření Polské národní banky pro poskytování likvidity. Vládní podpora je zaměřená na stabilizaci hospodářství v krátkodobém horizontu prostřednictvím podpory příjmu zaměstnanců, poskytování finančních prostředků podnikům, které se potýkají s poklesem příjmů, posilování odolnosti zdravotnictví a jeho schopnosti reakce a posilování finančního systému. Její součástí je rovněž investiční program na podporu hospodářského oživení ve střednědobém horizontu. Veřejná poptávka po politické reakci zahrnující osvobození od příspěvků na sociální zabezpečení, dávky pro zaměstnance v podnicích, které pozastavují činnost, a přístup k úvěrům pro mikropodniky je vysoká. Očekává se, že pandemie COVID-19 přispěje v roce 2020 k poklesu HDP o 4,3 %, po němž bude v roce 2021 následovat opětovný růst o 4,1 %.

(18) V důsledku pandemie COVID-19 bylo nutné zavést bezprecedentní opatření v systému zdravotní péče. Byly vynaloženy značné výdaje například na nákup zdravotnického vybavení a materiálu, na navýšení kapacity nemocnic a laboratoří a rovněž na posílení personální kapacity. Dodatečné zdroje jsou nutné rovněž na kompenzaci za jiné zdravotní služby a investice, které byly odloženy nebo přesměrovány. Před vypuknutím nákazy COVID-19 činily veřejné výdaje na systém zdravotní péče 4,8 % HDP, což je méně než průměr EU, který v roce 2018 činil 7 % HDP. To společně s neoptimalizovaným přidělováním finančních zdrojů oslabuje fungování systému zdravotní péče a její dostupnost. V roce 2018 si na to, že se jim nedostalo potřebných

lékařských vyšetření, stěžovala 4,2 % polských obyvatel, což je v porovnání s unijní mírou 2 % podstatně více. Počet lékařů a sester v aktivní službě v poměru k počtu obyvatel stále patří k nejnižším v Unii a rozložení pracovní síly v sektoru zdravotní péče je v zemi nerovnoměrné. Veřejné zdraví, elektronické zdravotnictví a primární péče, což jsou oblasti stěžejní pro zlepšení prevence a dostupnosti a pro zvýšení odolnosti systému vůči budoucím výzvám, jsou i nadále nedostatečně rozvinuté. Pandemie měla dopad na zařízení dlouhodobé péče, v nichž mnoho obyvatel patří k rizikové skupině.

(19) Pandemie COVID-19 bude mít významné důsledky pro trh práce, jelikož zvrátí pokles nezaměstnanosti z posledních let. Očekává se, že míra nezaměstnanosti se z 3,3 % v roce 2019 zvýší přibližně na 7,5 % v roce 2020 a poté v roce 2021 opět klesne na 5,3 %. Existuje riziko, že tento krátkodobý dopad získá ve střednědobém horizontu strukturálnější charakter, zejména pro zranitelné skupiny. Účinným nástrojem pro zachování pracovních míst by mohl být dočasný režim zkrácené pracovní doby s dostatečnými pobídkami pro zavádění ze strany podniků. Zároveň navzdory příznivému vývoji před krizí zůstává v důsledku pandemie COVID-19 účast na trhu práce v případě některých skupin nízká; týká se to hlavně žen, pracovníků s nízkou kvalifikací, starších osob a osob se zdravotním postižením a osob, které o ně pečují. Nedostatek pracovní síly pomáhá zmírňovat migrace ze zemí mimo EU, avšak další přísun migrujících pracovníků může být obtížný kvůli kontrolám na hranicích. U stálých typů zaměstnaneckého poměru proto může při řešení krize pomoci podpora pružných pracovních režimů, včetně práce na dálku a pružné pracovní doby, jež mohou rovněž pomoci skupinám s nižší mírou aktivity najít stálé zaměstnání. To by rovněž zvýšilo odolnost trhu práce během období útlumu v budoucnu.

(20) Pro zmírnění sociálních dopadů pandemie COVID-19, zachování sociální soudržnosti a podporu hospodářského oživení jsou potřebné důkladné bezpečnostní sítě. V minulých letech Polsko zavedlo rozsáhlý program sociálních dávek, včetně všeobecných přídavků na děti a dodatečných jednorázových dávek každoročně vyplácených důchodcům, které odpovídají téměř 2,5 % HDP ročně. Jedná se o netestovaná opatření, která by mohla být optimálněji zacílena. Rozsah sociálních dávek je přitom nízký pro lidi s nejnižšími příjmy. Nejvyšší nárůst případů extrémní chudoby byl v roce 2019 v průzkumu rozpočtu domácností zaznamenán u osob nebo rodin žijících z dávek (jiných než důchody a invalidní důchody), což svědčí o nedostatcích systému sociálního zabezpečení. Navíc ne všechny typy pracovních smluv poskytují přístup k sociální ochraně, jako je odpovídající podpora v nezaměstnanosti, dávky v mateřství a v nemoci a invalidní důchod. Kvůli tomu jsou někteří pracovníci dotčení mimořádnými opatřeními zranitelnější a hrozí jim chudoba. Výše dávek minimálního příjmu je navíc pod průměrem Unie.

(21) Náhlé pozastavení vyučování na všech úrovních vzdělávání představuje pro vzdělávací systém výzvu v podobě zajištění distančního učení. Aby se zamezilo prohloubení nerovností, je zásadní zajistit, aby k distančnímu učení měli přístup všichni žáci a studenti, zejména ze znevýhodněného prostředí. V roce 2018 však téměř 330 000 žáků žilo v domácnostech, které nebyly vybaveny počítačem s přístupem k internetu. Značná část učitelů nemá dovednosti potřebné k poskytování digitálního vzdělávání. Zároveň mnoho rodičů nezvládá výpomoc při digitálním učení a domácím vyučování. Některé z těchto problémů by vyřešilo pokračování opatření na vybavení škol a učitelů digitální infrastrukturou a on-line výukovými materiály, jež by zároveň zajistilo kvalitu. Krize způsobená pandemií COVID-19 ukázala na obecný strukturální problém se získáváním digitálních dovedností, neboť téměř polovina dospělé populace nemá

základní digitální dovednosti a celková účast dospělých na vzdělávání je výrazně nižší, než je průměr v Unii. Nedávné reformy v oblasti odborného vzdělávání nemotivovaly k účasti na jeho poskytování dostatečný počet zaměstnavatelů a nadále se málo využívá učení se prací. Nedostatek učitelů, který začíná hrozit, poukazuje na potřebu zvýšit atraktivitu učitelského povolání.

(22) Rozšíření onemocnění COVID-19 mělo závažný dopad na pracovní podmínky v podnicích, zejména malých a středních podnicích (MSP) a mikropodnicích. Nabídka režimů práce na dálku představuje problém a pouze desetina polských podniků je dostatečně digitalizována na to, aby pro ně bylo možné rychle se přizpůsobit novým podmínkám. Jednou z hlavních překážek digitalizace MSP je nízká úroveň digitální gramotnosti vlastníků, vedoucích pracovníků a zaměstnanců. Využívání digitálních technologií veřejnou správou je zásadní pro zajištění poskytování služeb státní správy a rovněž pro řízení opatření potřebných ke sledování a řešení krize. Efektivní fungování digitálních veřejných služeb navíc vede ke snížení zbytečné regulační a administrativní zátěže, což může mít zásadní význam ve fázi obnovy.

(23) Za účelem zmírnění dopadů krize nabízí polská vláda prostřednictvím záruk, úvěrů a podmíněných grantů postiženým společnostem významnou podporu v oblasti likvidity a soustředí se přitom na MSP a mikropodniky. Vládní opatření podporuje Polská národní banka, mimo jiné prostřednictvím programu nákupu státních dluhopisů na sekundárním trhu a výrazného snížení úrokových sazeb. Efektivní a rychlé zavedení těchto opatření a jejich účinná distribuce ze strany zprostředkovatelů jsou zásadní pro to, aby podnikatelský sektor mohl pokračovat ve své činnosti, jakož i pro usnadnění hospodářské obnovy. Při koncipování a provádění těchto opatření je třeba zohlednit odolnost bankovního sektoru a sledovat stabilitu finančního systému. Zlepšit peněžní tok postižených společností pomáhá i povolení odkladu splatnosti daní a sociálních příspěvků a urychlení vyplácení smluvních plateb orgány veřejné správy.

(24) Pro podporu hospodářského oživení bude důležité předsunout vyspělé veřejné investiční projekty a podpořit soukromé investice, mimo jiné relevantními reformami. Polské hospodářství je uhlíkově náročné a kvalita ovzduší patří k nejnižším v Unii, což vzbuzuje významné obavy týkající se zdraví a životního prostředí. Zásadní význam má proto včasné plánování a přijímání ambiciózních opatření s cílem přechodu na čistou energii v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu. Přestože zavádění optických sítí v Polsku převyšuje průměr EU a v minulých letech bylo dosaženo významného pokroku ve využívání superrychlého a mobilního širokopásmového připojení, je Polsko stále daleko od splnění svých cílů v oblasti konektivity. K oživení by mohly dále přispět významné investice do udržitelné dopravní infrastruktury s cílem zlepšit propojení okrajových oblastí a center ekonomické aktivity. Pro zajištění dlouhodobého udržitelného hospodářského růstu a konkurenceschopnosti se bude Polsko stále více opírat o vědu a inovace. Všeobecné výdaje na výzkum a vývoj v poměru k HDP jsou i nadále pod průměrem EU a navzdory viditelnému pokroku v mnoha složkách souboru politik polského inovačního ekosystému je spolupráce mezi vědou a podnikatelskou sférou i nadále zásadní překážkou, jež Polsku brání v posilování inovací. Programování Fondu pro spravedlivou transformaci na období 2021–2027 by Polsku mohlo pomoci řešit některé z problémů, které s sebou nese přechod ke klimaticky neutrální ekonomice, zejména v oblastech, které jsou zmiňovány v příloze D zprávy o Polsku[8]. To by Polsku umožnilo tento fond optimálně využít.

[8] SWD(2020) 520 final.

(25) Při hospodářském oživení po skončení pandemie hraje důležitou roli stabilní a předvídatelné podnikatelské prostředí a příznivé investiční prostředí. V tomto ohledu jsou zásadními prvky nezávislost, efektivita a kvalita soudního systému. Právní jistota, včetně přístupu k nezávislým soudům, a důvěra v kvalitu a předvídatelnost regulačních politik a institucí jsou rovněž klíčovými faktory fungování jednotného trhu a pro zajištění postavení Polska v evropských dodavatelských řetězcích po skončení pandemie. Kromě dlouhotrvajících obav Komise týkajících se právního státu v Polsku, z nichž některými se již ve svých rozhodnutích zabýval Soudní dvůr Evropské unie, vyvolává poslední vývoj další obavy, které ohrožují fungování právního řádu Polska i Unie.

(26) Zdravé a stabilní regulační prostředí je základem pro udržení hospodářského růstu a soukromých investic. Absence řádných veřejných konzultací a konzultací se sociálními partnery poškozuje stabilitu a odolnost podnikatelského prostředí a rovněž kvalitu právních předpisů. Veřejné konzultace jsou nyní povinné u návrhů zákonů předkládaných Radou ministrů, avšak u návrhů, pro něž se využívají alternativní cesty, jako jsou návrhy předkládané členy parlamentu, buď nejsou prováděny, nebo nejsou povinné. Tato nekonzistentnost má pak vliv i na kvalitu výsledných právních předpisů. Kvalita sociálního dialogu se navíc v posledních letech zhoršila, zejména kvůli chybějícím či velmi krátkým konzultacím během procesu tvorby politik. Zajištění dostatečného času pro konzultace, větší zohledňování stanovisek zainteresovaných stran k zákonům a politickým dokumentům a minimalizace počtu zákonů vyňatých z konzultací by posílily zapojení sociálních partnerů a napomohly zlepšení kvality tvorby právních předpisů. Institucionální rámec pro třístranný sociální dialog tvoří Rada pro sociální dialog. Právní předpisy přijaté v dubnu 2020 však oslabují autonomii sociálních partnerů v Radě pro sociální dialog a znamenají riziko dalšího zhoršení efektivnosti sociálního dialogu v zemi.

(27) Zatímco aktuální doporučení se zaměřují na řešení socioekonomických dopadů pandemie a na usnadnění hospodářského oživení, doporučení pro jednotlivé země z roku 2019, která Rada přijala dne 9. července 2019, se rovněž zabývala reformami, které jsou nezbytné pro řešení střednědobých a dlouhodobých strukturálních problémů. Ta jsou stále relevantní a během příštího ročního cyklu evropského semestru budou dále sledována. Uvedené platí i pro doporučení týkající se investičních hospodářských politik. Posledně zmiňovaná doporučení by měla být zohledněna při strategickém programování fondů politiky soudržnosti v období po roce 2020, mimo jiné i při přijímání zmírňujících opatření a strategií pro ukončování mimořádných opatření ve spojitosti s aktuální krizí.

(28) Evropský semestr poskytuje rámec pro průběžné koordinování hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti v Unii, které může přispět k udržitelné ekonomice. Členské státy ve svých národních programech reforem na rok 2020 bilancují pokrok, pokud jde o plnění cílů udržitelného rozvoje OSN. Zajistí-li Polsko plné provedení níže uvedených doporučení, přispěje k pokroku v plnění cílů udržitelného rozvoje a ke společnému úsilí o konkurenceschopnou udržitelnost v Unii.

(29) V kontextu evropského semestru 2020 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Polska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Polsku pro rok 2020. Posoudila také konvergenční program z roku 2020, národní program reforem na rok 2020 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Polsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Polsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny

Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.

(30) Ve světle tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2020 a její stanovisko[9] je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Polsku v letech 2020 a 2021:

1. V souladu s obecnou únikovou doložkou přijmout veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádět fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění udržitelnosti dluhu a současně zvýšit investice. Zlepšit odolnost a efektivitu systému zdravotní péče a její dostupnost, mimo jiné poskytnutím dostatečných zdrojů a urychlením zavádění služeb elektronického zdravotnictví.

2. Zmírnit dopady krize v oblasti zaměstnanosti, zejména podporou pružných pracovních režimů a režimů zkrácené pracovní doby. Lépe cílit sociální dávky a zajistit přístup k nim pro potřebné osoby. Zlepšit digitální dovednosti. Dále podporovat digitální transformaci podniků a veřejné správy.

3. Pokračovat v úsilí o zajištění přístupu podniků k financování a likviditě. Předsunout vyspělé veřejné investiční projekty a podpořit soukromé investice na podporu hospodářského oživení. Zaměřit investice na ekologickou a digitální transformaci, zejména na digitální infrastrukturu, čistou a efektivní výrobu a využívání energie a udržitelnou dopravu, a přispět tak k postupné dekarbonizaci ekonomiky, a to i v regionech s těžbou uhlí.

4. Zlepšit investiční prostředí, zejména zajištěním soudní nezávislosti. Zajistit efektivní veřejné konzultace a zapojení sociálních partnerů do procesu tvorby politik.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[9] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.